

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej Oddział Ł. Miasto na rzecz powodów B. K. (1) i S. K. solidarnie kwotę 1.356 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.185 zł od dnia 22 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty, a od kwoty 171 zł od dnia 21 października 2014r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy oddalił powództwo. Wyliczenie kosztów procesu pozostawiono orzeczeniu referendarza sądowego przyjmując zasadę stosunkowego ich rozdzielenia, stosownie do wyniku procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosły obie strony.

Pozwany zaskarżył wyrok w zakresie kwoty 1.356 złotych wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania od powodów solidarnie na rzecz pozwanego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a to: art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na bezpodstawnym przyjęciu, że decyzja Dzielnicowej Rady Narodowej Ł. z dnia 6 kwietnia 1971 roku oraz decyzja Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Z. z dnia 15 stycznia 1971 roku nie dotyczą nieruchomości stanowiącej własność powodów,

2. obrazę przepisów prawa materialnego, a to:

a) art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy w ocenie pozwanego zachodziły podstawy do jego zastosowania,

b) art. 7 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że strona pozwana korzystała z nieruchomości powodów będąc posiadaczem w złej wierze.

(...) Spółka Akcyjna Oddział Ł. Miasto podniosła także zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu. Nadto wniosła o przeprowadzenie przez Sąd Okręgowy dowodów z dokumentów załączonych do apelacji.

Strona powodowa zaskarżyła wyrok Sądu Rejonowego w części i wniosła o zasądzenie na swoją rzecz dodatkowo kwoty 3.344 zł ponad kwotę zasądzoną przez Sąd I instancji oraz o nieobciążanie powodów kosztami postępowania w I instancji.

Powodowie zarzucili Sądowi Rejonowemu mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a to:

1. art. 233 § 1 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia o błędne wyliczenia zawarte w opinii biegłego W.,

2. art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy w ocenie strony powodowej zachodziły przesłanki do jego zastosowania z uwagi na brak możliwości ustalenia przez powodów, na etapie wytaczania powództwa, jaka jest wysokość należnego im odszkodowania.

W odpowiedzi na apelację powodów strona pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Strona powodowa, na rozprawie apelacyjnej wniosła o oddalenie apelacji pozwanej oraz złożyła wniosek o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje nie są zasadne i podlegają oddaleniu w całości.

Sąd Okręgowy nie podziela zarzutów apelacji dotyczących naruszenia art. 233 par. 1 k.p.c. Sąd I instancji przeprowadził w sposób prawidłowy postępowanie dowodowe, a zebrany materiał poddał ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów przewidzianej przez art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe rozważania prawne, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne. Zgodnie treścią art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a ponadto powinna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i – ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zarówno w literaturze jak i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że ocena powyższa oparta nadto być musi na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego materiału dowodowego, przez co należy rozumieć uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Wielokrotnie w orzecznictwie sądów odwoławczych oraz Sądu Najwyższego podnoszono, iż zgłoszony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 może zostać uwzględniony jedynie w przypadku wykazania jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając, a także w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 r. I ACa 180/08, OSA 2009/6/55, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. II CKN 817/00, nie publik., LEX 56906). Natomiast nie czyni zarzutu tego skutecznym przedstawianie przez skarżącego własnej wizji stanu faktycznego w sprawie, opartej na dokonanej przez siebie odmiennej ocenie dowodów, a nawet możliwość w równym stopniu wyciągnięcia na podstawie tego samego materiału dowodowego odmiennych wniosków (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lipca 2008 r. VI ACa 306/08; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008r. I ACa 180/08, OSA 2009/6/55, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. II CKN 817/00, LEX 56906; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r. IV CKN 970/00, nie publik., LEX 52753; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r. II CKN 572/99, nie publik., LEX 53136).

W przedmiotowej sprawie Sąd I Instancji słusznie przyjął, iż pozwany nie sprostął ciężarowi dowodowemu i nie wykazał aby decyzja Dzielnicowej Rady Narodowej Ł. z dnia 6 kwietnia 1971 roku oraz decyzja Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Z. z dnia 15 stycznia 1971 roku dotyczyły nieruchomości powodów. W szczególności okoliczność, iż ulica przy której położona jest nieruchomość powodów w roku 1971 nie istniała, nie jest objęta notoryjnością urzędową ani powszechną. Nie można zatem przyjąć by Sąd musiał ją znać. Co więcej to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia tożsamości nieruchomości opisanej w wymienionych decyzjach z nieruchomością powodów.

Sąd Odwoławczy w oparciu o art. 381 k.p.c. pominął nowe dowody przedstawione przez stronę pozwaną. W ocenie Sądu II instancji strona mogła powołać te dowody w postępowaniu przed Sądem Rejonowym i w żadnej mierze nie sposób przyjąć, że potrzeba powołania tych dowodów nastąpiła dopiero po zapoznaniu się przez stronę pozwaną z uzasadnieniem Sądu I instancji. Podkreślenia wymaga fakt, iż pozwany składając na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego dowody, powinien był ustalić, czy w złożonych dokumentach jest wskazana nazwa ulicy, przy której nieruchomość powodów jest położona i przedsięwziąć działania zmierzające do wykazania okoliczności, z której wywodzi skutki prawne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w pełni podzielił pogląd Sądu Rejonowego, iż strona pozwana nie sprostала spoczywającemu na niej ciężarowi dowodu w zakresie wykazania, że budowa linii energetycznej przez nieruchomość położoną w Z., aktualnie przy ul. (...), była przeprowadzona na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu

o art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości. W związku z tym Sąd Odwoławczy uznał, że argumentacja prawna Sądu I instancji w tym zakresie była w pełni uprawniona i zasadnym było przyjęcie, że decyzje Dzielnicowej Rady Narodowej Ł. z dnia 6 kwietnia 1971r. oraz decyzja Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Z. z dnia 15 stycznia 1971r. nie dotyczą nieruchomości stanowiącej aktualnie własność powodów. W sytuacji, gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika profesjonalnego czynienie przez nią zarzutu Sądowi Rejonowemu, że nie wezwał jej, by wyjaśniła wątpliwości wynikające z przedłożonych przez nią dokumentów należy uznać za co najmniej nieuzasadnione i chybione. To strona winna przedstawiać takie dowody, które potwierdzą prezentowane przez nią tezy. Nie można oczekiwać od Sądu, zwłaszcza gdy jest się reprezentowanym przez pełnomocnika profesjonalnego, by Sąd ten wskazywał stronie, że dowody przez nią przedłożone są niewystarczające dla potwierdzenia przytaczanych faktów. Prowadziłyby to do naruszenia zasady bezstronności Sądu rozpoznającego sprawę, który zastępowałby stronę.

Wobec niewykazania przez stronę pozwaną, że powyższe decyzje odnosiły się do nieruchomości B. K. (2) i S. K., Sąd Okręgowy uznał za całkowicie chybiony zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 35 ust. 1 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości, gdyż w przedmiotowej sprawie przepis ten nie znajdował zastosowania.

Sąd Odwoławczy w pełni podziela poglądy orzecznictwa przytoczone przez Sąd Rejonowy, (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2008r., sygn. akt II CSK 346/08, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach, sygn. akt V ACA 18/13) dotyczące posiadania w złej wierze. Argumentacja ta jest w pełni przekonująca i wyczerpująca, dlatego jej powtarzanie w tym miejscu Sąd II instancji uznał za zbędne. Należało jedynie podkreślić, że nastąpiło w przedmiotowej sprawie obalenie domniemania wynikającego z art. 7 k.c. w związku z tym, że poprzednicy prawni strony pozwanej doprowadzili do wybudowania linii energetycznej przebiegającej przez działkę powodów bez ważnej decyzji administracyjnej na to zezwalającej.

Sąd Okręgowy uznał, że podniesiony przez stronę pozwaną zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu, nie mógł zostać uwzględniony, bowiem pozwany nie wykazał przesłanek zasiedzenia. Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 292 zd. 1. k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Pozwany powołując się na zasiedzenie nie wykazał jednak kiedy wybudowano linię energetyczną. Przyjęcie wskazanej w apelacji daty 14 maja 1981 roku, jako daty nabycia służebności, nie znajduje odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Pozwany załączył do akt sprawy protokół odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji linii elektroenergetycznej z 13 maja 1971 roku. Jednak z jego treści, podobnie jak powołanych wyżej decyzji administracyjnych, nie wynika aby dotyczył on linii energetycznej przebiegającej przez nieruchomość powodów. Sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.). Wobec powyższego niemożliwym było uwzględnienie tego zarzutu i przesłankowe stwierdzenie zasiedzenia przez poprzedników prawnych (...) S.A. służebności gruntowej odpowiadającej swą treścią służebności przesyłu na nieruchomości będącej własnością powodów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił apelację strony pozwanej uznając ją za oczywiście bezzasadną.

Również apelacja powodów nie mogła zostać uwzględniona, gdyż podniesione w niej zarzuty były bezzasadne. Sąd Odwoławczy podzielił w tym zakresie stanowisko strony pozwanej zawarte w odpowiedzi na apelację powodów oraz stanowisko Sądu Rejonowego. Biegły prawidłowo wyliczył wysokość wynagrodzenia oraz powierzchnię do obliczeń na poziomie 13,66 m². Biegły wskazał, iż na działce (...) strefa ochronna przebiega na głębokości 5,25 m od granicy działki, ale strefa bez prawa zabudowy obejmuje obszar 4 m od granicy. Zatem w strefie 5,25 m od granicy zakres współkorzystania nie występuje, bowiem właściciel nie mógłby w tym pasie wykorzystać działki zgodnie z przeznaczeniem tj. pod zabudowę. Zatem z uwagi na linię energetyczną prawo zabudowy ograniczone jest jedynie w pasie o szerokości 1,25 m (5,25 m – 4 m). Biegły prawidłowo wyliczył powierzchnię ograniczonej zabudowy przez instalacje na poziomie 40,62 m² (1,25 * 32,5). Nadto biorąc pod uwagę, że właściciel może zabudować 25% powierzchni, prawo zabudowy jest eliminowane na powierzchni 10,16 m² (40,62 * 0,25). Do tej powierzchni należało

dodać powierzchnię zajęta pod słup czyli 3,5 m². Zatem Sąd I instancji słusznie dokonał ustalenia powierzchni zajętej przez linię energetyczną na 13,66m², który to wynik uzyskano w oparciu o wyjaśnienia biegłego zawarte w opinii uzupełniającej z dnia 6 listopada 2013r. Powodowie w swojej apelacji opierali się natomiast na wyliczeniach, które jak wyżej wskazano zostały obalone przez biegłego.

Strona powodowa zarzuciła również wadliwe niezastosowanie przez Sąd Rejonowy art. 102 k.p.c. w odniesieniu do rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego. Sąd Okręgowy w pełni podziela argumentację Sądu I instancji odnośnie przyjętej zasady rozliczania kosztów postępowania przed Sądem meriti. W przedmiotowej sprawie brak jest wyjątkowych okoliczności, które wskazywałyby na zasadność odstąpienia od ogólnej zasady odpowiedzialności stron za wynik procesu. Powodowie nie wykazali, że poniesienie przez nich przeważającej części kosztów postępowania przed Sądem Rejonowym należało uznać za niesłuszne i niesprawiedliwe. Również sytuacja materialna powodów nie uzasadnia zastosowania art. 102 k.p.c. Dlatego też zażalenie strony powodowej na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przez Sąd Rejonowy należało uznać za bezzasadne.

W tym stanie rzeczy, biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną, orzekając jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Odwoławczy orzekł na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i na podstawie § 6 pkt 2 i 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Sąd Odwoławczy miał na względzie, że obie strony przegrały swoje apelacje, co determinowało zasądzenie od strony pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwoty 210 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.